

KRACHT VAN SAMENWERKING IMPACT VAN REGIO DEAL I

Hoe Regio Deal I in Twente het verschil heeft
gemaakt voor bedrijven, talent en leefomgeving

INHOUD

VOORWOORD	3	Bereikbaarheid en vestigingsklimaat	38
1. REGIO DEAL TWENTE I	4	Connect U	38
2. PROJECTEN	10	Kennispark Twente	39
		Creatieve Broedplaatsen	40
		XL Businesspark	44
Techniek als motor	11	Circulaire economie en duurzaamheid	46
Advanced Manufacturing Program	11	De Land Bouwers (mineral valley)	46
Innovate Go	12	Textile Identification	47
CMSP	16	Circulair Textiel	48
Tech.Land	17		
TOPFIT Citizenlab	18		
Arbeidsmarkt en talent	22	3. FINANCIEEL OVERZICHT	52
Digitale Werkplaats Twente	22	4. SLOT	54
ENG-D Programma	23	5. COLOFON	58
Euregionale Doorlopende Leerlijn	24		
Grensstatistieken	25		
Huis van de Logistiek	26		
IST	27		
Kampus	28		
TalentIT	29		
Leonardo	30		
WIMM	34		
Twents Fonds voor Vakmanschap	36		

VOORWOORD

Twente is een regio waar lef, visie en samenwerking hand in hand gaan. De afgelopen jaren laten zien wat dit kan opleveren. Met de Regio Deal I hebben we een krachtige impuls gegeven aan de brede welvaart in de regio, ons Bruto Twents Geluk.

Ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden bundelden hun krachten, samen met het Rijk en de provincie Overijssel. **Het resultaat: tientallen projecten die Twente sterker, innovatiever en toekomstbestendiger maken.**

In dit boekje kijken we terug op de weg die we samen zijn ingeslagen. Van hightech innovaties tot circulaire oplossingen, van creatieve broedplaatsen tot nieuwe kansen op de arbeidsmarkt. Ieder project vertelt het verhaal van Twente: een regio die zijn kracht vindt in samenwerking en zijn blik altijd op de toekomst gericht houdt.

Ik ben trots op wat er is bereikt, maar we kijken ook vooruit. Twente heeft de potentie en de ruimte om verder te groeien. De uitdagingen zijn namelijk nog niet verdwenen. Arbeidsmarktkrapte, gezondheidsverschillen en druk op voorzieningen vragen blijvende aandacht.

Daarom bouwen we met evenveel ambitie en samenwerking verder aan Twente, onder meer via Agenda voor Twente, Regio Deal II en het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Namens Twente Board dank ik alle partners die hun energie, kennis en creativiteit hebben ingezet. Dankzij jullie inzet is Twente sterker dan ooit. Samen maken we dagelijks impact, leggen we verbindingen en werken met lef verder aan ons Bruto Twents Geluk.

Ank Bijleveld – Schouten
Voorzitter Twente Board

WIST JE DAT... TWENTE IN BEWEGING KWAM MET DE REGIO DEAL?

- **Twente de vierde economische regio van Nederland is.**
- **Meer dan 2.000 studenten hebben bijgedragen aan innovatie bij MKB-bedrijven via Innovate GO.**
- Dankzij het **Twents Fonds voor Vakmanschap** al duizenden Twentenaren om- of bijgeschoold zijn voor kansrijke beroepen.
- Door het project **Leonardo 116** Amsterdamse studenten opdrachten doen bij Twentse high tech bedrijven.
- Twentenaren zichzelf onderzoeken en dit heel goed blijken te kunnen.

In het **Topfit Citizenlab** werken inwoners zélf mee aan oplossingen voor een gezonder leven, een primeur in Nederland.

- Je in een oude stadsbus kan dansen op Oogst in Hengelo, één van de creatieve broedplaatsen. Bij al deze broedplaatsen vonden meer dan **60 events** plaats met **ruim 3.000 bezoekers**, van tech tot theater.
- Onze Duitse burens heel nauw met ons samenwerken: in het **Tech.Land** initiatief bundelen we krachten met Duitsland op het gebied van energie,

medtech geavanceerde productie en circulaire economie.

- Twente **koploper is in circulair textiel**, van afgedankte spijkerbroeken naar herbruikbare grondstoffen.
- De kade van het **XL Businesspark** met **150 meter werd verlengd**, klaar voor duurzame logistiek over water.
- Boeren hier samen met bouwers experimenteren. In **25 proeftuinen** werken boeren en onderzoekers samen aan kringlooplandbouw in **De Land Bouwers**.

Regio Deal Twente I: de impact van samenwerken aan de toekomst

De Regio Deal Twente I (2019 – 2025) is een partnerschap tussen het Rijk, regio Twente en de provincie Overijssel waarin samen is geïnvesteerd in de kracht van de regio.

Het doel: de brede welvaart vergroten, niet alleen economische groei, maar ook een betere kwaliteit van leven, een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een gezonde leefomgeving. Het Rijk en de regio trokken hiervoor samen €60 miljoen uit.

De inzet van Twente is voortgekomen uit de investeringsagenda Agenda voor Twente 2018 - 2022, waarbij ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden, samenwerkend in de Twente Board, het voortouw namen.

Die samenwerking is kenmerkend voor de Regio Deal: het is een coproductie, waarin partijen over sectoren heen samenwerken aan opgaven die ze afzonderlijk niet kunnen oplossen.

“Het is superfijn dat er zoveel middelen beschikbaar zijn voor belangrijke opgaven in Twente. Maar daar blijft het niet bij; met de Regiodeal zijn verbindingen gelegd tussen Twente en de verschillende ministeries. Twente wordt meer gezien, we werken nauwer samen en we krijgen veel meer bezoek uit Den Haag. Dit levert voor de lange termijn nog veel meer op!”

Linda van Asselt, programmamanager bij Twente Board

Centraal stond de vraag: **hoe zorgen we dat Twente klaar is voor de toekomst?** De antwoorden zijn destijds vertaald naar vier actielijnen:

1. Techniek als motor

Twente heeft een sterke maakindustrie. Door innovatie en digitalisering te stimuleren, konden bedrijven blijven concurreren op internationaal niveau. Ook is er volop geïnvesteerd in samenwerking met kennisinstellingen zoals de Universiteit Twente en Saxion om technologische toepassingen sneller in de praktijk te brengen.

2. Arbeidsmarkt en talent

De regio kampt met een tekort aan technisch opgeleid personeel. Daarom is er ingezet op bij- en omscholing, het enthousiasmeren van jongeren voor techniek, en het aantrekken en behouden van talent – ook internationaal.

3. Bereikbaarheid en vestigingsklimaat

Een goed leef- en werkklimaat is essentieel om mensen en bedrijven aan te trekken. Er is gewerkt aan de ontwikkeling van topwerklocaties zoals het Kennispark en Technology Base, met aandacht voor slimme mobiliteit en ruimte voor innovatie.

4. Circulaire economie en duurzaamheid

Met proeftuinen voor kringlooplandbouw en projecten op het gebied van circulaire textiel wordt Twente koploper in duurzame oplossingen, waarbij zowel economische als ecologische winst wordt geboekt.

“Het doel van Regio Deals is de samenwerking in een regio en tussen Rijk en regio te versterken én concrete resultaten te realiseren. In Twente zien we hoe dit succesvol vorm krijgt: regionaal, met het Rijk en over de grens met Nedersaksen. Met mooie resultaten als het vakopleidingscentrum Kampus in Rijssen, een Leven Lang Ontwikkelen via het Twents Fonds voor Vakmanschap en het verbinden van Twentse en Europese partijen via Circulair Textiel.”

Natalie Burgers programmadirecteur Regio Deals bij de Rijksoverheid

Door gerichte investeringen en nauwe samenwerking zijn in Twente nieuwe netwerken ontstaan, innovatieve projecten van de grond gekomen en is de regio beter voorbereid op de uitdagingen van morgen. De Regio Deal Twente laat zien wat er mogelijk is als regio en Rijk elkaar versterken. De regio heeft een krachtige impuls gekregen.

Door samenwerking tussen Rijk en regio én de inzet van ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden, zijn tientallen projecten gestart die Twente klaarstomen voor de toekomst. De opbrengst? Meer innovatie, sterker vakmanschap, nieuw talent, duurzame oplossingen én een regio die zich internationaal weet te positioneren.

Een mooi voorbeeld is **Innovate GO**: een programma waarbij meer dan 70 MKB'ers samen met 2.000 studenten werkten aan nieuwe verdienmodellen. Van 3D-printing in de defensiesector tot apps voor verslavings coaching, maar ook van Hengelo tot Vriezenveen – een boost voor zowel innovatie als talentontwikkeling.

Ook is er volop geïnvesteerd in een aantrekkelijke leef- en werkomgeving. **Creatieve broedplaatsen** zijn ontwikkeld, inspirerende plekken waar studenten, ondernemers en onderzoekers samenkomen en samenwerken. Plaatsen waar de verbinding wordt gemaakt tussen kunst, cultuur en techniek.

In het onderwijs is ook veel gebeurd. Met het **Leonardo** project zijn de Universiteit Twente (UT) en de Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam een gezamenlijke bacheloropleiding UT-VU Mechanical Engineering gestart. Door deze samenwerking kunnen meer studenten een technische opleiding volgen. Studenten uit Amsterdam komen naar Twente voor een technische bachelor en doen een opdracht voor bedrijven zoals VDL. En met het **Twents Fonds voor Vakmanschap** investeren al duizenden mensen in hun eigen ontwikkeling. Door bij- en omscholing krijgen zij nieuwe kansen op de arbeidsmarkt in kansrijke sectoren zoals techniek en zorg.

Op het gebied van gezondheid is met het **Topfit Citizenlab** een vernieuwende aanpak gerealiseerd, waarbij burgers,

zorgprofessionals en onderzoekers samenwerken aan technologische innovaties die mensen helpen gezonder te leven. Een initiatief dat niet alleen vernieuwend is, maar ook landelijk navolging krijgt.

De Regio Deal heeft daarnaast de samenwerking over de grens versterkt en Twente internationaal op de kaart gezet als koploper in **Circulair Textiel**.

Deze projecten krijgen in het volgende hoofdstuk volop ruimte, naast alle andere projecten die gerealiseerd zijn. Ze illustreren hoe samenwerking leidt tot concrete resultaten en maken duidelijk: **Twente is sterker geworden, klaar voor de uitdagingen van morgen.**

“Met de middelen van het Rijk, provincie en de regio is een stevige basis gelegd voor de toekomst. Kijk naar de Twentse textielsector, die nu landelijk de toon zet met haar circulaire aanpak. De investeringen in het Kennispark zorgen ervoor dat Twentse bedrijven stappen zetten op het gebied van innovatie en digitalisering. Zo zijn er talloze voorbeelden hoe deze Regio Deal het fundament versterkt voor een slimme en schone economie. Daar profiteert uiteindelijk de hele regio van.”

Erwin Hoogland, gedeputeerde van de provincie Overijssel

PROJECTEN

ADVANCED MANUFACTURING PROGRAM INNOVATIEKRACHT VOOR DE TWENTSE MAAKINDUSTRIE

De Twentse maakindustrie heeft dankzij het Advanced Manufacturing Program (AMP) van het Fraunhofer Innovation Platform flinke stappen gezet richting automatisering en digitalisering.

Binnen het programma werden bedrijven uit heel Twente ondersteund om hun traditionele productieprocessen te vernieuwen met digitale technologieën zoals robotica, additieve productie, fabriekssimulatie en virtual reality.

Meer dan 50 bedrijven werkten samen met ervaren ingenieurs en studenten aan 28 innovatieve projecten. Hoogtepunt was de opening van het Advanced Manufacturing Centrum, dé nieuwe plek voor samenwerking

en kennisdeling. In meer dan 40 sessies werden inzichten gedeeld en verbindingen gelegd met andere innovatiecentra. Een aanpak die niet alleen processen heeft verbeterd, maar ook talenten aan Twente heeft verbonden.

Everhard Westerbroek, Industrial Design Engineer bij PLT Products: “De samenwerking met Fraunhofer is een geweldige ervaring geweest voor P.L.T. en voetencentrum Wender. Hun expertise in digitaal modelleren vormt een aanvulling op ons werk op het gebied van de productie van schoenzolen en orthopedische producten. Via het M3Soles-project met de steun van de Advanced Manufacturing Program, hebben we waardevolle inzichten opgedaan vanuit een ander perspectief, die ons hebben geholpen onze producten en processen te verbeteren.”

INNOVATE GO

HIELP TWENTSE MKB'ERS OM INNOVATIEVE
IDEEËN VAN DE PLANK TE HALEN EN
RICHTING DE MARKT TE BRENGEN –
SAMEN MET STUDENTEN EN EXPERTS

Met Innovate GO kregen ondernemers de kans om naast hun lopende activiteiten aan de slag te gaan met vernieuwing. Door inzet van coaching, studenten, en een bewezen methodiek werd innovatie concreet gemaakt.

Novel-T ontwikkelde een aanpak waarin bedrijven gedurende 18 weken één dag per week werkten aan hun businessidee. Via scouting, creathons, validatie en versnelde ontwikkeling werd de stap naar de markt aanzienlijk verkort.

Het programma bracht concrete resultaten: 33 bedrijven doorliepen Innovate GO, meer dan 50 werden geholpen bij het vernieuwen van hun verdienmodel en ruim 2000 studenten leverden een bijdrage.

Deelnemers leerden niet alleen hoe ze hun ideeën konden realiseren, maar ook hoe ze blijvend gebruik kunnen maken van de methodiek en het netwerk.

De impact is blijvend. Bedrijven kwamen in contact met studenten, kennisinstellingen en andere ondernemers. Innovate GO bood niet alleen versnelling, maar versterkte ook het innovatieklimaat in de regio. De aanpak is inmiddels structureel ingebed in de dienstverlening van Novel-T – een duurzame impuls voor het MKB in Twente.

TWENTENAAR ONTWIKKELT MACHINE VOOR DIGITAAL WIEDEN VAN ONKRUID OP SPORTVELDEN

Eigenaar André Trip van Grootgroener in Wierden vond het tijd voor een slimme oplossing. “Ik ben nogal technisch van aard,” vertelt hij. “Voor veel sportclubs verzorgen wij de sportvelden en onze medewerkers (en ik) vinden het altijd vervelend werk om met de schoffel onkruid te verwijderen. Het is vakwerk, maar het kost veel tijd. Ik ben eens gaan nadenken en kwam op dit idee.”

Met hulp van Innovate GO bouwde hij zijn eerste prototype: een machine die digitaal onkruid detecteert en verwijderd. “De eerste twee zijn overigens bij het oud ijzer beland, die werkten niet, maar met nummer drie gaat het prima.”

In een database zijn 8000 foto’s verwerkt van paardenbloemen en weegbreeën in allerlei stadia van de groei en in de verschillende seizoenen. Het is de

bedoeling dat de machine deze herkent en door middel van steekbeitels die zijn gemonteerd op het apparaat, verwijderd. “Dat lukt voor zo’n vijftig tot zeventig procent,” nuanceert hij. “Maar dat is een prima resultaat om te komen tot een beheersbare situatie voor amateursportvelden.”

De machine wordt achter een tractor geplaatst, waardoor het wieden veel sneller gaat dan met de hand. Trip ziet ook het maatschappelijke belang. “De overheid wil toe naar chemievrije onkruidbestrijding. Ouders zijn ook niet te spreken over chemische verwijdering op natuurgasvelden. En met het oog op het personeelstekort in de groenbranche is dit een belangrijke innovatie.”

Inmiddels draaien er pilots in het hele land. “Sportinnovator en CLM hebben geholpen om de innovatie landelijke bekendheid te geven.”

CMSP BOUWEN AAN CIRCULAIRE BATTERIJPRODUCTIE IN TWENTE

De overgang naar duurzame energie vraagt om slimme oplossingen voor batterijen – niet alleen in gebruik, maar ook in productie en hergebruik.

Binnen het Circular Manufacturing Systems Program (CMSP) wordt gewerkt aan het ontwikkelen en implementeren van systemen die de circulariteit in de batterijproducerende industrie structureel verbeteren. Dit zowel voor batterijen in mobiele, als voor stationaire toepassingen.

Het programma richt zich op een aantal thema's binnen de keten, waaronder ontwerp, demontage, hergebruik en automatisering. Voor een vijftal use cases zijn met bedrijven samen demonstratiemodellen ontwikkeld die laten zien hoe geavanceerde batterijmodules circulair geproduceerd en verwijderd kunnen worden. Daarbij is gebruikgemaakt van moderne productietechnologieën en slimme automatiseringsoplossingen.

Met deze aanpak worden complexe uitdagingen, zoals het ontwerpen van batterijen die eenvoudig te demonteren zijn of het omgaan met wisselende specificaties, praktisch benaderd. **Het resultaat:** concrete stappen richting een toekomstbestendige, circulaire maakindustrie.

Het CMSP laat zien hoe technologie, samenwerking en duurzaamheid samenkomen in Twente. Door kennis te bundelen en systemen slim in te richten, wordt de batterijproductie niet alleen efficiënter, maar ook een stuk duurzamer.

TECH.LAND GRENZEN WORDEN VERBINDINGEN

Met Dutch-German Tech.Land groeide de grensregio Twente-Nord-Westfalen uit tot een proeftuin voor innovatie.

Bedrijven, overheden en kennisinstellingen bundelden hun krachten rond vier strategische thema's: energie, circulaire economie, geavanceerde productie en gezondheid. **Het doel:** de grens niet langer als barrière zien, maar als verbinding en kans voor samenwerking en economische groei.

Sinds de officiële lancering in april 2024 kwam Tech.Land in een stroomversnelling. Er ontstonden internationale projecten, waaronder een baanbrekend onderzoek naar elektrische vluchten tussen Enschede en Münster, uitgevoerd door onder meer Fraunhofer, Universiteit Twente en regionale luchthavens. Tegelijkertijd deelden bedrijven uit beide landen onderzoeksfaciliteiten, van het MEET Battery Research Center in Münster tot het Fraunhofer Innovatieplatform in Enschede.

“Tech.Land is geen papieren samenwerking,” benadrukte Sebastian van Deel (IHK Nord Westfalen). “We zijn een community die doet. We spreken één taal – letterlijk en figuurlijk – en dat maakt ons sterk in Europa.”

Met steun van de Regio Deal Twente bouwde Tech.Land aan vertrouwen, zichtbaarheid en verbinding. Wat begon als grensverleggend denken, groeide uit tot een platform dat innovatie versnelt, middelen bundelt en internationale partners aantrekt. Een regio in beweging – met impact ver voorbij de grens.

SAMEN WERKEN AAN GEZONDHEID

TOPFIT CITIZENLAB VERBINDT ZORG,
TECHNOLOGIE EN SAMENLEVING

TOPFIT Citizenlab laat zien dat gezondheidsinnovatie sneller en beter werkt als wetenschap, zorg, bedrijfsleven en burgers samenwerken.

De druk op de zorg neemt toe, en tegelijkertijd ontstaan er veelbelovende innovaties. TOPFIT Citizenlab speelt hierop in door een omgeving te creëren waarin nieuwe oplossingen snel kunnen worden getoetst in de praktijk – samen met de mensen om wie het gaat. Preventie, kwaliteit van leven en het beter organiseren van zorg staan daarbij centraal.

In dit project bundelen bedrijven, onderzoekers, zorgorganisaties én burgers hun krachten. In plaats van alleen over mensen te praten, worden zij vanaf het begin betrokken bij het ontwikkelen en testen van nieuwe oplossingen.

Zo ontstaan waardevolle inzichten én sneller toepasbare innovaties. Binnen TOPFIT Citizenlab zijn inmiddels meerdere pilots uitgevoerd op het gebied van onder meer chronische ziekte, mantelzorg en eenzaamheid.

Deze aanpak is uniek in Nederland: slim innoveren, sneller en lerend implementeren. Door een breed consortium en intensieve samenwerking in de regio zijn de resultaten veelbelovend. TOPFIT Citizenlab laat zien dat Twente voorop loopt in het verbinden van technologie, mens en maatschappij.

‘HET DRAAIT ALLEMAAL OM WAARDEVOLLE CONTACTEN’

Het TOPFIT Citizenlab heeft zes pilots opgetuigd om Twentenaren te helpen een langer, gezonder en gelukkiger leven te leiden. Vanuit de samenleving wordt informatie ‘opgehaald’ over verschillende onderwerpen zoals mantelzorg, diabetes, reumatiek en eenzaamheid.

Projectleider Jeroen Ottink: “Zoals overal in het land, neemt ook in Twente de eenzaamheid toe. Uit een onderzoek is gebleken dat de helft van de Tukkers zich eenzaam voelt en circa 14 procent zelfs in ernstige mate.”

Er zijn allerlei initiatieven in de regio. Er is wetenschappelijk onderzoek gedaan naar het voorkomen of wegnemen van eenzaamheid en er is informatie van de mensen die het betreft. Het TOPFIT Citizenlab bundelt alle informatie om te komen tot een oplossing voor het probleem.

“Een mooi voorbeeld is Rossum”, stelt Ottink. “Die plaats heeft een rijk verenigingsleven, er is een cultuurhuis en de gemeente is aangehaakt. Allemaal mensen die de intrinsieke motivatie hebben om iets te doen aan de eenzaamheid die speelt.”

Studenten deden onderzoek, gingen ‘het veld in’ en spraken mensen aan van wie een vermoeden bestond dat eenzaamheid speelde. “Er kwamen allerlei oplossingen naar voren. Mensen wilden een keer samen zwemmen of met elkaar eten. We hebben onze bevindingen overgebracht aan de vrijwilligers die klaar stonden voor eenzame mensen, maar wat bleek? De mensen zaten helemaal niet te wachten op vreemden die kwamen opdagen om mee te gaan zwemmen of samen te eten. Ze wilden liever contact met die leuke studenten die langs geweest waren voor het onderzoek.”

DIGITALE WERKPLAATS TWENTE

DIGITALISERING DIE WERKT – VOOR ONDERNEMERS ÉN STUDENTEN

De Digitale Werkplaats Twente hielp kleine MKB-bedrijven bij hun eerste digitale stappen. Samen met studenten en lectoren werkten ondernemers aan concrete oplossingen: van online reserveringssystemen tot slimme bestelapps. Zo werd digitalisering tastbaar én toepasbaar.

In drie jaar tijd stapten 240 bedrijven in de digitale lift. Vooral kleinere ondernemers in Twentse dorpskernen profiteerden. Er werden zes bijeenkomsten georganiseerd, een digital academy ontwikkeld en ruim 470 studenten deden praktijkervaring op. De samenwerking leidde tot inzichten, groei én toekomstbestendigheid voor het regionale MKB.

De impact reikte verder dan alleen techniek. “De digitalisering is een toevoeging, maar geen vervanging,” aldus Gerben Rouwers van café-restaurant Rouwers in Agelo. “Precies wat we voor ogen hadden: meegaan met de tijd, zonder onze gastvrijheid te verliezen.

” Via de Digitale Werkplaats kreeg hij hulp bij het implementeren van handhelds, QR-bonnen en communicatiemiddelen voor personeel.

Het project eindigde in 2022, maar leeft voort als zelfstandige stichting en werkt samen met andere werkplaatsen in Nederland. Zo blijft Twente bouwen aan een digitaal vaardige regio – met studenten, ondernemers en onderwijs in de hoofdrol.

ENG D PROGRAMMA

IS DE BRUG TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK

Het EngD-programma sloeg een brug tussen toegepaste wetenschap en het Twentse bedrijfsleven. In dit tweejarige postmastertraject ontwierpen technische talenten concrete oplossingen voor complexe vraagstukken bij bedrijven. Van slimme asfaltplanning tot datagedreven bedrijfsvoering: theorie kreeg direct betekenis in de praktijk.

Hoewel het aantal plaatsingen lager uitviel dan gehoopt, leverde het programma waardevolle resultaten op. Zeven talenten werkten bij Twentse bedrijven aan innovatieve projecten. Ook het onderwijs profiteerde: deelnemers brachten opgedane kennis terug naar lectoraten en curricula van Saxion en UT. Zo ontstond een blijvend ecosysteem van samenwerking en kennisdeling.

Voor deelnemer Abrohom Demir bood het EngD-traject de perfecte balans. “Ik hoefde niet te kiezen tussen theorie en praktijk. Via het programma kon ik bij TWW werken aan een app die het asfalttransport optimaliseert. Minder lege kilometers, lagere kosten, meer duurzaamheid.”

Het EngD-programma heeft laten zien dat kennisontwikkeling en bedrijfsimpact hand in hand kunnen gaan. Door samenwerking tussen universiteit, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen blijft Twente ook in de toekomst bouwen aan slimme oplossingen voor een veranderende wereld.

EUREGIONALE DOORLOPENDE LEERLIJNEN (GROS) OVER DE GRENS BEGINT HET LEREN PAS ECHT

De Eureregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) bracht Nederlandse en Duitse onderwijsinstellingen samen om jongeren vroegtijdig voor te bereiden op een grensoverschrijdende toekomst. Door aandacht voor taal, cultuur en arbeidsmarktdynamiek ontstond meer begrip én interesse voor werken en leren over de grens.

Binnen het project werd een fysiek expertisecentrum ingericht bij Saxion en de Universiteit van Münster, compleet met digitaal lesmateriaal, uitleenbare leskisten en een ontmoetingsplek voor studenten en docenten. Er zijn fieldlabs georganiseerd met onderwijs, overheid en ondernemers van beide zijden van de grens. Bovendien werd een position paper opgesteld dat grensoverschrijdend onderwijs structureel op de kaart zet.

Het project had impact op meerdere niveaus. Studenten werden beter voorbereid op werken in het Euregionale

gebied, en bedrijven kregen meer zicht op benodigde competenties. “We hebben de regio letterlijk vergroot,” zegt projectleider Barbara Verbeek. “Met deze samenwerking verbeterden we het perspectief van jongeren op de arbeidsmarkt.”

De stevige basis die met EDL is gelegd, wordt de komende vier jaar verder uitgebouwd dankzij een INTERREG VI-subsidie. Zo blijft de grens niet langer een barrière, maar een kans.

GRENSSTATISTIEKEN INZICHT ALS SLEUTEL TOT GRENSOVERSCHRIJDENDE GROEI

Succesvolle samenwerking begint met gedeeld begrip. De Grenslandmonitor 2.0 bracht data, cijfers en visualisaties samen over economie, arbeid, onderwijs en mobiliteit in Twente, de Achterhoek en Münsterland. Door actuele grensstatistieken zichtbaar te maken, ontstond een solide basis voor beleid, samenwerking én brede welvaart in de regio.

De monitor gaf inzicht in kansen en knelpunten, en stimuleerde gesprekken tussen beleidsmakers, ondernemers en onderwijsinstellingen over de uitdagingen van onze regio. “Ons doel is om het begrip voor elkaar te bevorderen en een basis te bieden voor toekomstige initiatieven en samenwerkingen,” zegt projectleider Edwin van de Wiel.

In de regio’s Achterhoek, Twente en Munsterland groeit de grensoverstijgende samenwerking. De Grensland Monitor draagt hieraan bij. “We willen de regio’s versterken, ze laten groeien, en mensen van verschillende culturen en economieën bij elkaar brengen,” aldus van de Wiel.

De Grenslandmonitor 2.0 liet zien dat inzicht grensverleggend werkt. Door samen te kijken naar feiten, ontstaan plannen die de regio versterken – van de werkvloer tot het klaslokaal. Dankzij de Regio Deal groeit de grensregio uit tot één samenhangend en toekomstbestendig gebied.

HUIS VAN DE LOGISTIEK

LOGISTIEK ZICHTBAAR, TALENT IN BEWEGING

Het Twents Huis van de Logistiek bracht onderwijs, overheid, ondernemers en onderzoek samen om één doel te bereiken: de logistieke sector op de kaart zetten én toegankelijk maken voor iedereen. Met digitale tools, events en maatwerk begeleiding kregen werkzoekenden, studenten en zij-instromers een realistisch én aantrekkelijk beeld van het werkveld.

Het resultaat mocht er zijn. Meer dan 1000 mensen vonden een plek in de logistiek. Er werd een digitaal platform gelanceerd, met altijd 150 actuele vacatures en verhalen van 60 bedrijven. Learning communities

en 40-samenwerkingen gaven vorm aan innovaties en banen van de toekomst. Tijdens de jaarlijkse Week van de Logistiek beleefden bezoekers het vak zelf – van een rit in een vrachtwagen tot VR-simulaties.

“Logistiek is veel meer dan dozen verplaatsen,” aldus Ben Gerrits, programmaleider. “We verleidden mensen met realistische verhalen en een digitale coach. Het platform gaf inzicht en bracht vraag en aanbod bij elkaar. En met scholingsvouchers konden mensen zich écht omscholen.”

Het Twents Huis van de Logistiek toonde de kracht van samenwerking. De sector werd zichtbaar, toegankelijk en aantrekkelijk – en is klaar voor een toekomst waarin beweging centraal blijft staan.

IST

WERELDKLASSE ONDERWIJS

ALS SLEUTEL TOT INTERNATIONAAL TALENT

Om internationaal talent aan te trekken én te behouden, is meer nodig dan uitdagende banen alleen. International School Twente (IST) speelde hierin een cruciale rol door hoogwaardig, internationaal erkend onderwijs te bieden voor kinderen van expats.

IST behaalde een permanente IGVO-licentie van OCW en bood onderwijs aan volgens topstandaarden zoals het International Baccalaureate (IB) en Cambridge-programma's. De school ontwikkelde een nieuwe merkstrategie, marketing toolkit en website, en ging actief in gesprek met bedrijven in Nederland en Duitsland.

Het resultaat: een sterkere regionale zichtbaarheid en een stijging naar 220 leerlingen.

“Voor expats is goed onderwijs voor hun kinderen doorslaggevend,” zegt schoolleider Chris Bonke. “Met onze IB-opleiding kunnen leerlingen wereldwijd terecht. Daarbij ligt de eigen bijdrage hier veel lager dan in andere landen. Dat maakt Twente aantrekkelijk.”

IST liet zien dat onderwijs en economie hand in hand gaan. Met meer bekendheid en een stevige basis draagt de school bij aan een duurzaam aantrekkelijk vestigingsklimaat – voor gezinnen, bedrijven en grensoverschrijdend talent.

KAMPUS BOUWEN AAN TALENT VOOR DE TOEKOMST

Met de realisatie van Kampus in Rijssen kreeg Twente er een krachtige, moderne opleidingslocatie bij. In 3600 m² nieuwbouw kwamen praktijkgericht vakonderwijs, innovatieve leeromgevingen en Leven Lang Ontwikkelen samen.

Kampus werd dé plek waar jongeren én volwassenen worden voorbereid op werk in bouw, infra, zorg, techniek en handel – in nauwe samenwerking met bedrijven uit de regio.

De resultaten spreken voor zich: drie nieuwe cross-over opleidingen, 3171 deelnemers aan Leven Lang Ontwikkelen en 669 voorlichtingsbezoeken van VO-leerlingen, met het doel van 800 in zicht. Bedrijven als Bouwmensen, Zorggilde, ROC van Twente en REMO West-Twente bundelden hun krachten en sloten aan bij de leeromgeving die perfect aansluit op praktijkbehoeften.

“Het is mooi dat hier onderwijs en bedrijven écht samenwerken,” zegt Gerrit Koster van Bouwmensen. We hebben nu alles onder één dak. Zo kunnen we vakmensen goed opleiden en direct matchen met werkgevers. En dat lukt: bijna iedereen stroomt na het diploma door naar een baan.”

Kampus laat zien hoe fysieke leeromgevingen, bedrijfsleven en innovatie elkaar versterken. Dankzij de Regio Deal is er in Twente nu een plek waar talent ontdekt, ontwikkeld en vastgehouden wordt – met oog voor de mens én de toekomst.

TALENT IT IT-TALENT VERBINDEN VÓÓR HET AFZWAAIEN

Met TalentIT kregen Twentse IT-bedrijven een podium én directe toegang tot jong talent. Door studenten al tijdens hun studie te koppelen aan stages, bijbanen en afstudeeropdrachten in de regio, werd vroegtijdig gebouwd aan duurzame relaties tussen onderwijs en bedrijfsleven.

De resultaten bewezen het succes: 162 studenten maakten via TalentIT kennis met ruim vijftig Twentse bedrijven. Veel van hen bleven ook na hun studie actief in de regio. De samenwerking met Saxion, UT en ROC van Twente zorgde voor een sterke wisselwerking tussen onderwijs en praktijk. Bedrijven konden hun behoeften terugzien in stagevormen en zelfs vakinhoud.

“Het werkte echt,” zegt projectleider Jeroen van de Lagemaat. “Onze aanpak was persoonlijk, gericht op goede matches. Daarmee gaven we zowel studenten als ondernemers vertrouwen en perspectief.”

Ook ondernemers, zoals Danny Nijland van HR-tech startup Owlfy, waren enthousiast: “We vissen allemaal in dezelfde vijver. TalentIT gaf ons een extra kanaal om softwareontwikkelaars te vinden en aan ons te binden.”

Hoewel het project financieel niet zelfstandig kon doorgroeien, liet TalentIT zien dat vroeg investeren in relaties loont. Twente groeide zo uit tot meer dan opleidingsregio – het werd een carrièrestartpunt voor digitaal talent.

TECHNISCH TALENT OPLEIDEN ÉN BINDEN LEONARDO IN DE REGIO

Met de gezamenlijke opleiding Mechanical Engineering van UT en VU leidt Twente aanstormend technisch talent op – met directe verbinding naar het regionale bedrijfsleven.

De vraag naar hoogopgeleid technisch personeel groeit, ook in Twente. Met het Leonardo-project geven de Universiteit Twente (UT) en de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) daar concreet invulling aan. Samen startten zij de bacheloropleiding UT-VU Mechanical Engineering, waarin studenten opgeleid worden voor de techniek van morgen.

De opleiding biedt studenten niet alleen stevige technische kennis, maar ook directe verbinding met bedrijven in de regio. Die koppeling met de praktijk is cruciaal: studenten zien zo de mogelijkheden voor een toekomst in Twente.

En dat werkt. In totaal volgen inmiddels bijna 300 studenten de opleiding, waarvan meer dan 100 nieuw zijn gestart in het collegejaar 2024-2025. Daarmee groeit de technische talentpool én wordt de verbinding met de regio versterkt.

Leonardo is een belangrijke pijler voor het Twentse innovatie-ecosysteem: onderwijs en bedrijven vinden elkaar in gezamenlijke projecten, stageplekken en opdrachten. De wisselwerking tussen onderwijs en praktijk vergroot de kans dat jonge technici in Twente blijven – precies waar het project voor bedoeld is.

‘STUDENTEN WORDEN ACTIEF BEWUST GEMAAKT VAN HUN OMGEVING – VAN WAT HIER MOGELIJK IS’

Voor het eerstejaars semesterproject in de opleiding UT-VU Mechanical Engineering gingen bijna honderd studenten aan de slag met een bijzondere opdracht: **ontwerp een mechanisch apparaat dat werkt zonder stroom of batterij**. Het resultaat? Een jeu-de-boulemachine, ontworpen en gebouwd in samenwerking met Verenfabriek De Spiraal in Twente.

“De studenten werken enkele maanden in groepen aan het ontwerp, van analyse tot productie van een eigen prototype,” vertelt opleidingsdirecteur Jurnan Schilder.

De Spiraal levert veren- en draadproducten en stelde trek- en drukveren beschikbaar voor het project. Tijdens een bedrijfsbezoek kregen studenten uitleg over de werking van de veren van Robin Haverkate, oud-student en nu Technical Manager bij De Spiraal. Bjorn Gebbink, verantwoordelijk voor marketing en communicatie, gaf daarnaast een kijkje in de productie. “Nagenoeg alles wordt op klantbehoefte

gemaakt, dit specialistische werk is dan ook de kracht van het bedrijf.” De samenwerking met onderwijsinstellingen is voor De Spiraal vanzelfsprekend. “Met diverse projecten willen we scholieren warm maken voor techniek en ze bekend maken met Twentse bedrijven,” zegt Bjorn. “Voor ons is het ook inspirerend om te zien hoe studenten nadenken over onze producten. We bieden regelmatig stages en afstudeeropdrachten aan – leerzaam voor de student én voor ons.”

“Als je een groot project als dit niet doet, worden studenten niet actief bewust gemaakt over hun omgeving – over waar ze kunnen gaan werken, wat er mogelijk is qua bedrijven en technologie. Het is goed om mensen te laten zien wat je maakt en ze mee te nemen in het maakproces. Studenten stellen scherpe vragen en die maken de samenwerking betekenisvol en interessant. Dat is wat dit project zo waardevol maakt.”

WIMM: VAN POTENTIEEL NAAR PLEK - INVESTEREN IN MENSEN WERKT

Met WIMM – *Wij Investeren in Mens en Maatschappij* – kreeg talentontwikkeling in Twente een duurzame impuls. Het project hielp bedrijven én professionals groeien, door persoonlijke ontwikkeling en loopbaanbegeleiding centraal te stellen. Via trainingen, coaching en JobOpp-trajecten werden mensen geholpen hun plek te vinden, op elk niveau in de organisatie.

WIMM werkte samen met 26 bedrijven en voerde ruim 350 loopbaangesprekken, waarvan 241 in Twente.

De aanpak was persoonlijk, praktisch en gericht op groei. Ook werd een pilot gestart met het Twents Fonds voor Vakmanschap, om scholingsvragen en -aanbod beter op elkaar af te stemmen.

Suzanne Woesthuis vond via WIMM haar droombaan. “Ze zagen kwaliteiten die ik zelf nog niet had benut,” vertelt ze. “Via JobOpp kwam ik terecht bij EuroMouldings, waar ik nu werk in HR. Hier krijg ik wél de diepgang en het menselijk contact waar ik naar zocht.”

Dankzij WIMM kreeg talent meer richting, het MKB meer kwaliteit en Twente meer toekomst. Door te investeren in mensen, ontstond niet alleen ontwikkeling op papier – maar vooral in praktijk, op de werkvloer én in de regio. Een leven lang leren kreeg hier handen en voeten.

TWENTS FONDS VOOR VAKMANSCHAP INVESTEREN IN GROEI

Omscholen met toekomstperspectief: via het Twents Fonds voor Vakmanschap maken steeds meer werkenden, werkzoekenden en zzp'ers een succesvolle carrièreswitch.

De Twentse arbeidsmarkt verandert razendsnel. Technologische ontwikkelingen, de energietransitie en maatschappelijke verschuivingen vragen om nieuwe vaardigheden en vakkennis. Het Twents Fonds voor Vakmanschap biedt mensen uit de regio de kans om zich te blijven ontwikkelen. Met een gerichte scholingscheque kunnen zij zich om-, her- of bijscholen in vakrichtingen tot en met mbo-niveau 4 die goede kansen bieden op werk in Twente.

Ondernemers, overheid en onderwijs slaan de handen ineen om dit mogelijk te maken. Het fonds richt zich op iedereen met motivatie: van werkzoekenden tot zzp'ers en werkenden die willen doorgroeien of switchen. Door gericht te investeren in mensen, investeren we in een sterkere regionale economie en een toekomstbestendige arbeidsmarkt.

Het fonds heeft inmiddels honderden mensen geholpen om een nieuwe stap te zetten in hun loopbaan. Vaak gaat het om persoonlijke keuzes met impact – voor nu én later. Zoals het verhaal van Diell, die zijn weg vond in de techniek dankzij de scholingscheque.

**‘DEZE SECTOR BIEDT ME
ENORM VEEL MOGELIJKHEDEN.
NU EN IN DE TOEKOMST.’**

“In mijn geval was dat zeker zo”, vertelt Diell. “Hoewel ik in het verleden een MBO 4 marketing en communicatie heb afgerond, vond ik dat toen, tijdens deze opleiding al niet meer leuk. Je moet vrij jong een keuze maken en ik wist destijds nog niet goed wat ik wilde.

De studie bedrijfskunde daarna bleek ook niet mijn ding, dus ben ik na het 2^e jaar gestopt. Ik kwam vervolgens terecht bij de Grolsch als operator, ervan overtuigd dat ik met mijn handen wilde werken. Dat is ook zo, maar gaandeweg kwam ik erachter dat ik dit wel wil kunnen combineren met denkwerk en dat miste ik. Daarom ben ik gaan rondkijken in welke functies ik dit terug zou vinden. Ik ben ook op een leeftijd dat ik nadenk over een baan die toekomst heeft.

Toen mijn zus zonnepanelen liet leggen op haar huis en ik alles wat daaraan voorafging al erg interessant vond, heb ik gevraagd of ik mee mocht kijken met het bedrijf dat dit uitvoerde. Dat mocht. Ik vond het dermate leuk dat ik daarna de stap heb gezet om een paar weken mee te lopen,

om te kijken of dit mijn toekomst kon zijn. Voor het leggen van zonnepanelen werk je met je handen maar heb je ook de opgave om wet- en regelgeving op te volgen en logisch na te denken.

Toen ik wist dat ik dit wilde gaan doen en me dus wilde omscholen ben ik op zoek gegaan naar een opleiding en vond ik op internet de scholingscheque van Twents Fonds voor Vakmanschap. Hiermee kon ik 50% van de scholingskosten betalen. Bijzonder fijn, want daardoor kon ik veel eerder met de opleiding beginnen.

Kort nadat ik klaar was met de opleiding eind juni vorig jaar, ben ik begonnen als zonnepanelenmonteur en heb al heel wat uurtjes op het dak doorgebracht. Inmiddels voer ik sinds kort ook adviesgesprekken bij klanten, dus ik blijf groeien in de richting die ik gekozen heb. Daarnaast heb ik een cursus F-gassen gevolgd en afgerond in de afgelopen maanden. Hierdoor kan ik nu ook aircosystemen installeren.”

CONNECT – U WAAR WONEN, WERKEN EN LEREN ELKAAR VERSTERKEN

Connect-U bracht wonen, werken, studeren en innoveren samen in het hart van Enschede. In het voormalige ziekenhuis ontstond een stadscampus waar onderwijs (mbo, hbo, wo), ondernemers en bewoners elkaar ontmoetten.

De Regio Deal gaf het project de impuls om uit te groeien tot een open innovatiecampus. Met vijf kwartiermakers werd gewerkt aan evenzoveel business communities, passend bij de kracht van de regio.

Het resultaat: een bruisende community met 283 betrokken bedrijven, meer dan 60 evenementen en ruim 3.000 bezoekers, waarvan tweederde talenten.

Connect-U herbergt inmiddels 49 bedrijven en instellingen, 367 studentenwoningen en 92 studio's voor young professionals. Er wordt samengewerkt aan maatschappelijke vraagstukken en innovatieve oplossingen, waarbij facility sharing en praktijkgericht onderzoek centraal staan.

De impact is voelbaar: bedrijven groeien, kennisinstellingen vinden elkaar en talent blijft in de regio. "Connect-U bracht ons in contact met partijen als Saxion, Topvorm en OCON," vertelt Hein Beute van Movella. "Dankzij die samenwerking konden we onze technologie toepassen in de revalidatiezorg. Connect-U speelde daarin een cruciale verbindende rol."

Connect-U bewijst: nabijheid en ontmoeting vormen de sleutel tot vernieuwing en verbondenheid in de regio.

Met steun van de Regio Deal transformeerde Kennispark Twente van bedrijventerrein tot vooruitstrevende innovatiecampus.

Het doel: een plek creëren waar bedrijven, studenten en onderzoekers elkaar ontmoeten, samenwerken en innoveren. Met aandacht voor vergroening, duurzame mobiliteit en verbinding tussen kennis en ondernemerschap.

Er zijn negen deelprojecten gestart, waaronder een groene, verkeersvrije verbinding tussen de Universiteit Twente en het Kennispark. Ook zijn fysieke ontmoetingsplekken gerealiseerd, is de buitenruimte verduurzaamd en is huisvesting voor studententeams ontwikkeld. Samen zorgen deze ingrepen voor een campus die aantrekkelijk is voor

KENNISPARK TWENTE VAN BEDRIJVENTERREIN NAAR INNOVATIECAMPUS

talent en bedrijven – nu én in de toekomst. "De Regio Deal gaf ons de kans om ambities echt in beweging te brengen," vertelt projectleider Alfred Stobbelaar.

"We wilden van plannen naar doen. Dankzij de investeringen kunnen studenten en bedrijven elkaar makkelijker vinden en ontstaat er een omgeving waarin innovatie vanzelfsprekend is."

Kennispark werd daarmee niet alleen een aantrekkelijke werk- en leerplek, maar ook een voorbeeld van hoe ruimtelijke kwaliteit en economische kracht elkaar versterken. Een campus waar talent zich thuis voelt en de toekomst van Twente vorm krijgt.

CREATIEVE BROEDPLAATSEN ALS MOTOR VOOR JONG TALENT IN TWENTE

Ruimte voor experiment, ontmoeting en talentontwikkeling: met de Creatieve Broedplaatsen geeft Twente jong, creatief talent letterlijk en figuurlijk de ruimte.

Een veelzijdig cultuuraanbod maakt een regio aantrekkelijk om te wonen, werken én creëren. Met dat uitgangspunt hebben cultuur, onderwijs en overheid in Twente de handen ineengeslagen.

Het resultaat: 32 gehonoreerde creatieve broedplaatsen in de regio, plekken waar jongeren hun talenten kunnen ontdekken én ontwikkelen. En het blijft niet bij tijdelijke projecten – zestien broedplaatsen blijven actief, ook na afloop van de Regio Deal. Commitment van en samenwerking met lokaal bedrijfsleven is uitermate hoog.

De broedplaatsen brengen ondernemers, kunstenaars, makers en studenten samen. Ze experimenteren, creëren

en leren van elkaar. Daarmee stimuleren ze niet alleen de culturele sector, maar dragen ze ook bij aan innovatie, ondernemerschap en een sterk sociaal netwerk. Twente positioneert zich zo als een regio waar creativiteit en talentontwikkeling structureel worden ondersteund.

De impact is zichtbaar én voelbaar. De broedplaatsen trekken jongeren aan uit alle hoeken van de regio. Ze bieden een veilige plek om te groeien, met begeleiding, community en kansen voor de toekomst. Dit netwerk van creatieve hubs is daarmee een duurzame investering in Twents talent.

‘DIT IS VEEL MEER DAN ZOMAAR EEN PLEK – HET VOELT MEER ALS FAMILIE’

Achter dubbele deuren, om het geluid te dempen, plukt een jongere aan de snaren van een elektrische gitaar. In een andere ruimte oefent een meidengroep een streetdance act. Vol enthousiasme toont Encarnita Sanchez de diverse ruimtes van Studio15 in Almelo. De energie in het bruisend centrum van creativiteit, gevestigd in een oud fabriekspand, is voelbaar. “Hier draait alles om passie en creativiteit en kan jong talent zichzelf ontplooien,” zegt Sanchez.

Sanchez is sinds 2018 als manager betrokken bij Studio15. “Jongeren tussen 12 en 30 jaar kunnen bij ons hun talenten ontwikkelen op het gebied van zang, dans, rap en productie. Maar ook voor digitale kunsten, studioteknik, fotografie, theater, evenementenorganisatie en ondernemerschap kunnen ze bij ons terecht.”

“Wat Studio15 echt speciaal maakt, is dat het niet alleen een plek is waar jongeren hun creatieve kant kunnen ontdekken, het is ook een community. Jongeren komen hier samen, maken vrienden en helpen elkaar om te groeien. Wij zijn er

niet alleen voor de ‘fun’, maar we ondersteunen de jongeren ook bij hun persoonlijke ontwikkeling en welzijn. Ze komen binnen met dromen en vertrekken met de tools om die dromen waar te maken,” zegt Sanchez trots.

Jongeren worden ook betrokken bij de praktische aspecten van Studio15: ze assisteren bij optredens, vervullen gastvrouw- en gastheerrollen, en helpen vrijwillig mee achter de receptie en in de keuken.

“Studio15 is van Kaliber Kunstenschool en is opgericht samen met Avedan, we werken samen met Metropool en diverse maatschappelijke organisaties zoals Alifa, Impuls en Wijkkracht. Momenteel richten we ons op borgingstrajecten om de overgang te maken van incidentele financiering naar een meer structurele ondersteuning.”

“Bij Studio15 moedigen we jongeren aan om zelfstandig aan de slag te gaan; we bieden geen traditionele lessen aan. Om hen te begeleiden, staan er op elke locatie vier tot vijf coaches klaar om advies te geven. Vaak ontstaat er een vertrouwensband met een coach waardoor we goed in de gaten hebben hoe het met de jongere gaat. Dit is, kortom veel meer dan zomaar een plek, het voelt meer als familie”, glimlacht Sanchez.

XL BUSINESSPARK RUIJTE VOOR GROEI, KLAAR VOOR MORGEN

XL Businesspark ontwikkelde zich tot logistieke toplocatie in Twente. Door de aanhoudende groei in transport en distributie werd de behoefte aan betere logistieke doorstroming steeds urgenter.

Dankzij de Regio Deal werd hierin een grote stap gezet: de openbare kade is met 150 meter verlengd, waardoor nu meer containers via het water in plaats van via de weg kunnen worden verwerkt. Een duurzame impuls voor mobiliteit en bereikbaarheid.

Met de uitbreiding van de kade én het verdiepen van het Twentekanaal werd de weg vrijgemaakt voor efficiënter goederenvervoer, minder druk op het wegennet en een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor (inter-)nationale bedrijven. Daarnaast werden ook de toegangswegen en walstroomvoorzieningen gerealiseerd – toekomstbestendig én duurzaam.

“Onze groei vraagt om slimme infrastructuur en betrouwbare energie,” aldus Jan Geerdink, sinds 2015 betrokken bij het park. “We onderzoeken nu met partners hoe we een energiecollectief kunnen organiseren, van gedeelde batterijen tot slimme laadinfrastructuur voor elektrische vrachtwagens. Zo maken we het park klaar voor de volgende generatie logistiek.”

Met bijna alle kavels uitgegeven en nieuwe bedrijven in aantocht, bewijst XL Businesspark dat investeren in bereikbaarheid, energie en samenwerking loont. De logistieke motor van Twente draait op volle toeren – en is klaar voor de toekomst.

DE LAND BOUWERS BOUWEN AAN DE BODEM VAN DE TOEKOMST

De Land Bouwers bundelde de kracht van boeren, onderzoekers, bedrijven en overheden in 25 proeftuinen om te werken aan een duurzamere landbouw.

Technologieën voor bodemverbetering, mestverwaarding en waterbeheer werden in de praktijk getest.

Doel: kringlooplandbouw mogelijk maken én boeren een toekomstperspectief bieden.

De resultaten spreken voor zich. Er zijn veldmetingen uitgevoerd, kennis gedeeld via een online platform en innovaties ontwikkeld voor slimmer bodembeheer. Op tientallen Twentse percelen is inzicht opgedaan dat direct toepasbaar is in het boerenbedrijf. Ook werd een versnellingsagenda gepresenteerd aan minister en provincie. Een stevige basis voor verdere opschaling.

Het project droeg bij aan een veerkrachtig platteland, waar innovatie en natuur samengaan. “Het was complex en weerbarstig, maar ook ontzettend gaaf,” aldus projectleider Eric Kleissen. “We lieten zien dat landbouw toekomst heeft als je samenwerkt aan maatschappelijke opgaven én rendement.”

De Land Bouwers gaat zelfstandig verder als stichting en is inmiddels één van de vijf experimenteergebieden van het Rijk. De beweging is in gang gezet – en blijft bouwen aan bodem en beleid.

TEXTILE IDENTIFICATION SLIMME TECHNOLOGIE VOOR EEN CIRCULAIRE TEXTIELKETEN

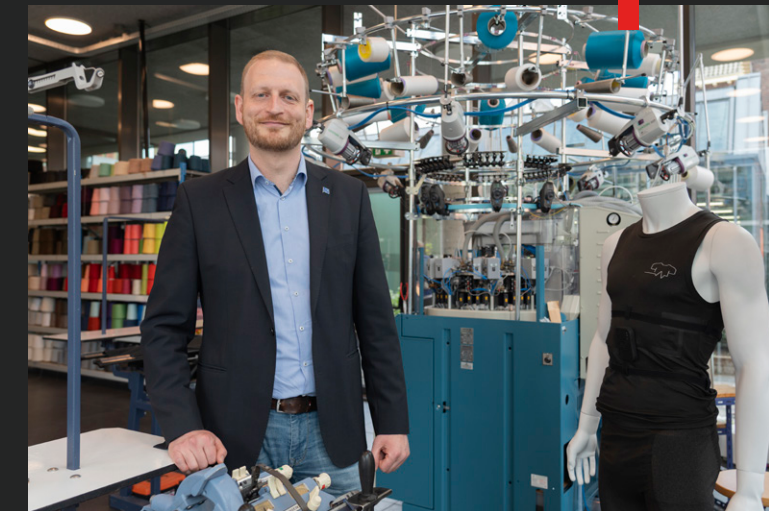
Hoe maak je van afgedankt textiel een hoogwaardige grondstof? Die vraag stond centraal in het project Textile Identification, dat innovatieve technologie ontwikkelde om textielvezels nauwkeurig en snel te identificeren.

Van sensorische werkbladen tot een open-access database: Twente leverde een unieke bijdrage aan de circulaire economie.

In samenwerking met onder meer Saxion, Demcon Focal, Luminis en Stichting TEXroad werd een proefopstelling gebouwd in het Regionaal Textielsorteercentrum Twente. De technologie herkende vezeltypes, structuren en kleurstoffen, en maakte het mogelijk om textielstromen betrouwbaar te volgen en rapporteren – essentieel voor de nieuwe EU-regels vanaf 2025.

“Als we weten waaruit kleding bestaat, kunnen we die gericht recycleren,” zegt projectleider Carlos Kuhlmann. “Zo kunnen we textiel-naar-textiel hergebruik écht mogelijk maken. Onze software en sensortechnologie

leggen daarvoor de basis.” Dankzij de Regio Deal kon het project versneld worden opgezet en is een stevige basis gelegd voor verdere opschaling. De technologie en databibliotheek worden straks breed inzetbaar in Europa. Twente laat daarmee zien dat technologische innovatie niet alleen economisch, maar ook ecologisch van grote waarde is – en zo bijdragen aan een textielindustrie zonder afval.

TWENTE WEEFT DE TOEKOMST CIRCULAIR TEXTIEL ALS NIEUWE STANDAARD

Met TexPlus bouwt Twente aan een gesloten textielketen waarin hergebruik, innovatie en samenwerking centraal staan.

De textielindustrie behoort tot de meest vervuilende sectoren wereldwijd. In Twente wordt deze uitdaging omgezet in een kans. Onder de vlag van TexPlus werken zes regionale koplopers samen aan een circulaire textielketen: van inzameling en sortering tot verwerking en productie van nieuwe garens en stoffen. Deze integrale aanpak maakt Twente tot een toonaangevende regio in circulaire textielinnovatie.

TexPlus bestaat uit Twente Milieu, Regionaal Textielsorteercentrum Twente, Frankenhuis, Saxion, SaXcell en Enschede Textielstad. Samen ontwikkelden zij een

ketenaanpak waarin innovatieve technieken, zoals fijnmazige sorteertafels, worden ingezet om textielafval hoogwaardig te recycleren. Door de samenwerking zijn nieuwe verbindingen gelegd, ook met Europese partners. Dankzij bijdragen van Rabobank en Provincie Overijssel is het voortbestaan van de stichting voorlopig verzekerd.

Met sterke netwerken en technologische innovaties groeit Twente uit tot een circulaire textielhub voor kennis, onderwijs en industrie. De regio wordt erkend als een belangrijke speler binnen de Dutch Circular Textile Valley, met een focus op vezel- en recyclingtechnieken.

‘WE LEREN ONTZETTEND VEEL VAN DE STUDENTEN, DOCENTEN EN ONDERZOEKERS’

Annemieke Koster, oprichter van Enschede Textielstad, benadrukt de waarde van samenwerking met Saxion: “Het lab biedt ons mogelijkheden om producten en processen op kleine schaal te ontwikkelen, voordat ze bij ons in de fabriek op industriële schaal worden doorontwikkeld. Hierdoor ontstaat een mooie wisselwerking omdat wij het lectoraat op onze beurt weer data teruggeven over hoe deze processen in een industriële omgeving uitpakken.”

Jan Mahy, lector Sustainable & Functional Textiles bij Saxion en (tot voor kort) voorzitter van Stichting TexPlus, licht toe: “Het Circulaire Textiel Lab ontwikkelt technieken om alle onderdelen van een kledingstuk te recyclen. En dat van

zulke goede kwaliteit dat kledingproducenten er nieuwe kledingstukken van kunnen én willen maken.”

Erik van der Weerd, CEO van SaXcell, vertelt over de vooruitgang in textielrecycling: “We hebben aanzienlijke stappen gezet in het recyclen van gebruikt textiel naar hoogwaardige nieuwe garens die nu commercieel beschikbaar zijn.”

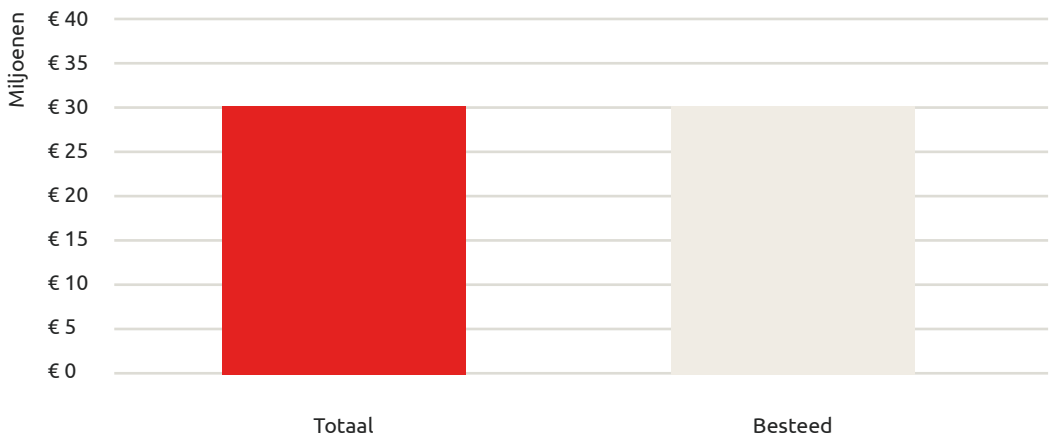
Deze citaten illustreren de kracht van samenwerking binnen TexPlus, waarbij onderwijs, onderzoek en industrie samenkomen om de textielketen te verduurzamen.

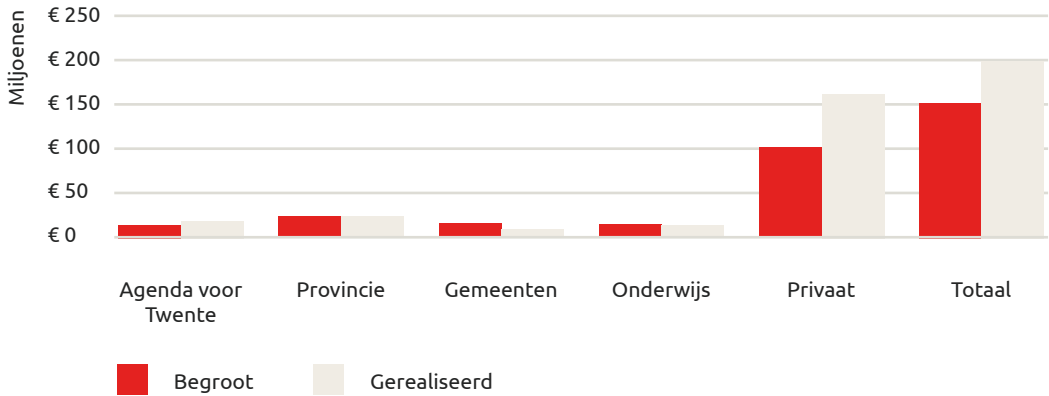
FINANCIEEL OVERZICHT REGIO DEAL TWENTE I

De Regio Deal Twente I werd mogelijk dankzij de kracht van samenwerking. Rijk, provincie en regio investeerden samen in projecten die Twente versterken – economisch, maatschappelijk en ruimtelijk. Onderstaande cijfers geven inzicht in de begrote en gerealiseerde bijdragen per partner.

Rijksmiddelen Regio Deal I 2019 - 2025

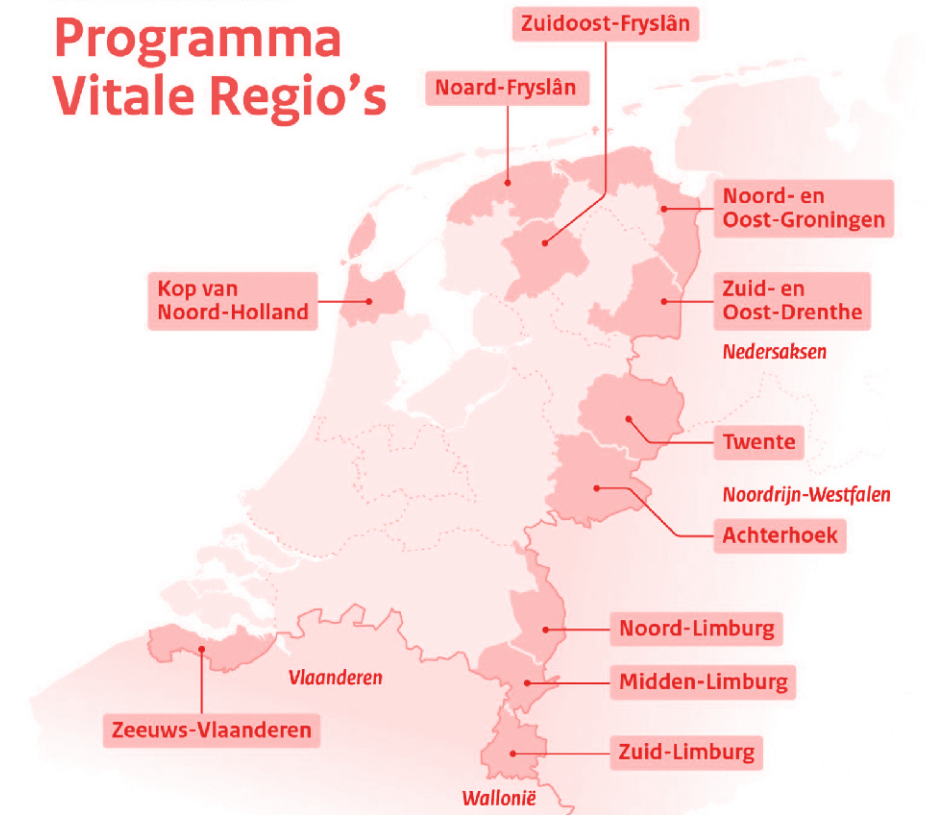

Regionale cofinanciering Regio Deal I 2019 - 2025

VOORUITKIJKEN SAMEN ONTWIKKELEN IN TWENTE

Nationaal Programma Vitale Regio's

Met de Regio Deal I kreeg de brede welvaart in Twente, ons Bruto Twents Geluk, een krachtige impuls. Maar de opgaven zijn nog niet verdwenen.

Uit de nulmeting van het Bruto Twents Geluk (juni 2022) bleek dat Twente weliswaar een gelukkige regio is, maar dat veel onderliggende indicatoren onder druk staan. Arbeidsmarktparticipatie, inkomensniveau en gezondheidsverschillen vormen serieuze uitdagingen.

Daarom dienden we eind 2022 een nieuwe aanvraag in, gebaseerd op de Agenda voor Twente 2023-2027, waarin het Bruto Twents Geluk centraal staat. In 2023 volgde een nieuwe deal met het Rijk. Deze richt zich op drie urgente thema's: de druk op het regionale bedrijfsleven verlichten, al het beschikbare talent benutten en de toegankelijkheid van zorg verbeteren.

De Regio Deal Twente II pakt deze opgaven gericht aan via zes programmalijnen. Daarin werken we aan concrete projecten die bijdragen aan een sterker en inclusiever Twente. De ambities zijn hoog, maar de samenwerking is sterker dan ooit. We bouwen voort op bestaande projecten en netwerken en leggen nieuwe verbindingen, tussen overheden, ondernemers, onderwijsinstellingen én inwoners.

Tegelijk is Twente één van de vijf voorbeeldregio's in het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Dit langjarige programma is opgezet als antwoord op het rapport Elke Regio Telt. Daarin werd duidelijk: investeren in wat al sterk is, leidt niet automatisch tot groei in regio's verder van de Randstad. Twente voelt dat dagelijks. Concentratie van voorzieningen, vergrijzende dorpen en groeiende afstand tot zorg en onderwijs.

Die neerwaartse spiraal moet worden doorbroken om ons Bruto Twents Geluk te behouden en ongewenste regionale verschillen in de regio tegen te gaan. Maar ook om Nederland beter te maken. Ons land is gebaat bij sterke regio's. De opgaven gaat de regio aanpakken vanuit haar ambitie om een schaa sprong te maken, zoals staat beschreven in de Regionale Ontwikkelstrategie Twente, waaraan de 14 Twentse gemeenten werken. Twente heeft de potentie én de ruimte om met 100.000 inwoners te groeien. Dit vraagt om gericht investeren in de (hightech) maakindustrie, de chipsector en medische technologie en in de concurrentiekracht van het brede mkb in Twente. En minstens zo belangrijk: investeren in mensen. In talentontwikkeling, technische opleidingen, woningbouw en een sterke sociale structuur. Belangrijk uitgangspunt voor deze langjarige agenda is de visie Twente 2050.

Zo bouwen we samen verder aan een regio waarin iedereen mee kan doen én mee kan profiteren. De toekomst van Twente is in de maak. En zoals altijd doen we dat samen, met lef, visie en vertrouwen.

COLOFON

Enschede, 11 juni 2025

Dit boekje is gemaakt ten behoeve van de afronding van Regio Deal I (2019-2025), waarbij Rijk, Provincie en Regio samen hebben geïnvesteerd in de kracht van Twente.

Twente Board
M.H. Tromplaan 1
7511 JJ Enschede

www.twenteboard.nl

Telefoon 085 022 06 05
E-mail info@twenteboard.nl

Opmaak en druk creative bastards

**Twente
Board**

Rijksoverheid

Twente Board M.H. Tromplaan 1 7511 JJ Enschede

www.twenteboard.nl

Twente
Board